

Beste workshopleider,

Jij gaat straks met je team de toekomst van het onderwijs verkennen. Wat gebeurt er als je onderwijs volledig verplaatst naar een digitale omgeving? Nog niet zo lang geleden konden we ons hier nog nauwelijks een voorstelling bij maken. Inmiddels heeft vrijwel iedereen in het onderwijs de mogelijkheden én tekortkomingen van online onderwijs zelf ervaren. Dit is dan ook het moment om met elkaar stil te staan bij de impact die technologie kán hebben op het onderwijs en hoe dit zich verhoudt tot jouw visie op onderwijs. De online workshop Bloom begeleidt jou en je team in dit gesprek en geeft input om je visie op ICT te ontwikkelen of aan te scherpen.

Waarom deze workshop?

We leven in spannende tijden. Kunstmatige intelligentie en geavanceerde robotica zullen de manier waarop wij leren, werken en samenleven verstrekkend veranderen. Maar hoe deze veranderingen gaan uitpakken staat niet vast. Dit moeten we met zijn allen uitvogelen. Wat niet vanzelfsprekend is.

Computerprogramma's weerspiegelen nu vooral de waarden van de programmeurs die ze hebben geschreven en de bedrijven die ze op de markt brengen. Deze waarden zijn niet per se dezelfde als die in het onderwijs – wat niet per se wil zeggen dat ze slecht zijn. Maar het is wel zo dat de mensen die op dit moment bouwen aan de digitale samenleving van morgen meer kennis hebben over de mogelijkheden en consequenties van deze ontwikkeling. Deze machtsongelijkheid is niet goed, want de toekomst is van ons allemaal. We moeten dus een inhaalslag maken.

Om te onderzoeken wat digitalisering kan betekenen voor het onderwijs van morgen hebben we deze online scenarioworkshop gemaakt. We hopen dat het inspireert, confronteert en informeert. En we hopen dat het bijdraagt aan de gezamenlijke discussie, kennisopbouw en visievorming. Want de beste manier om de toekomst te voorspellen is door hem zelf mede vorm te geven.

Wat ga je doen en wat levert deze workshop op?

Als durfinvesteerder reis je naar het jaar 2035 om daar te ontdekken wat de Digitale Revolutie kan betekenen voor het onderwijs. Aan de hand van toekomstverhalen, historische colleges en discussievragen word je ondergedompeld in een mogelijke toekomst van het onderwijs en uitgedaagd om met een kritische blik te kijken naar de impact van technologie. Waar kan technologie écht bijdragen aan onderwijskwaliteit? En waar staat het belangrijke onderwijswaarden in de weg? Aan het einde van de workshop heb je als team een gezamenlijk statement geformuleerd waarmee jullie waardes m.b.t tot ICT kan formuleren.

Dus in het kort, je gaat in de workshop:

1. **In gesprek** – Je gaat met je team in gesprek over de invloed van ICT op het onderwijs.
2. **Kennis opbouwen** – Je verbreedt je kennis over digitalisering en technologieën zoals kunstmatige intelligentie.
3. **Visievorming** – Samen verzamel je input om jullie visie op ICT te ontwikkelen of aan te scherpen.

De Praktische zaken

Tijdsduur & groepsgrootte – De workshop biedt veel stof tot nadenken en maakt veel los. Idealiter is de workshop onderdeel van een dagprogramma zoals een studie of strategiedag. Waarin het ochtenddeel de workshop als input gebruikt, en in het middagdeel ruimte ingeruimd kan worden om de opgedane inzichten te bespreken en te vertalen naar concrete stappen in de eigen organisatie.

De 'op afstand' workshop bestaat uit twee delen. Een individueel voorbereidingsdeel, **De nulmeting** wat ongeveer 30 min duurt en **de workshop** zelf die zo'n twee uur duurt en geschikt voor een groep tot 10 personen. Twee uur is een lange zit achter het scherm, daarom is er halverwege een pauze in gepland, mocht je daar gebruik van willen maken. **Desondanks is het fijn als je wat ruimer in de tijd zit dan 2 uur aangezien de workshop over het algemeen tot veel gespreksstof leidt.** Wil je de workshop met wat meer dan tien mensen doen neem dan meer tijd, is de groep veel groter splits dan op in meerdere parallele sessie met elk een eigen workshopleider.

LET OP: Geef duidelijk bij je deelnemers aan wanneer je hun resultaten uit de nulmeting verwacht, zodat je genoeg tijd hebt om ze door te nemen. Meer over de nulmeting hieronder.

Benodigheden — Belangrijkst potentiële spelbreker is een slechte, drukke en/of instabiele internet verbinding voor zowel de deelnemers als de workshopleider. Voor de workshopleider is dit nog belangrijker omdat hij/zij het scherm deelt en dus meer bandbreedte nodig heeft dan de rest van de deelnemers.

Er zijn een aantal zaken die de internetverbinding kunnen verbeteren.

- **Gebruik een kabel i.p.v wifi als mogelijk.** Dit zorgt voor stabielere en snellere internet.
- Geen kabel? Ga op een plek met goede ontvangst zitten.
- Als er ook anderen op dezelfde aansluiting videobellen, filmpjes kijken (Netflix, YouTube, etc) of gamen (vooral online multiplayer games) kan dit de internetverbinding significant vertragen. Vraag of ze tijdens de workshop hiermee even willen stoppen.

Voor de workshopleider. Het is niet alleen belangrijk dat je te zien en te horen bent, als je je scherm deelt moet je ook zorgen dat je de audio van je computer deelt. Ander klinken de filmpjes in de workshop niet fijn. Hoe je computer audio te delen in: [Teams \(link\)](#) en [Zoom \(link\)](#)

Let op: **De workshop heeft een minimum resolutie van 1280 x 800 pixels** en is gemaakt voor een laptop of desktop PC (op tablets en touchscreens werken sommige functies niet goed). **Gebruik zelf als workshop leider een koptelefoon**, en raad de deelnemers dit ook aan.

Mochten de video's om een of andere reden slecht werken via scherm delen houd dan dit lijstje video-links bij de hand. Deze kun je deze via de chat met de deelnemers delen.

2 van 15 - Ontmoet jullie gids vimeo.com/445518810

4 van 15 - De reis gaat beginnen vimeo.com/511570689

6 van 15 - Naar de toekomst	vimeo.com/445518809
7 van 15 - Bloom pitch	vimeo.com/445585630
12 van 15 - Bloom gebruiker Zoey	vimeo.com/445809481
14 van 15 - Terug naar het Heden	vimeo.com/445518807

Jouw rol als workshopleider

- **Bekijk** alvast de verschillende **stappen** in de workshop.
- **Nodig je team uit** en zorg voor de benodigdheden. Hiervoor kun je [deze voorbeeldmail](#) overnemen en gebruiken.
- **De eerste stap, de opening van de workshop, is aan jou om in te vullen.** Een paar tips:
 - **Vertel de groep waarom** jullie deze workshop volgen, **en wat** jullie gaan doen.
 - **Maak het persoonlijk.** Deel een eigen positieve en/of negatieve ervaring m.b.t. digitalisering in het onderwijs.
 - Gebruik naar hartelust de uitleg aan het begin van de handleiding voor je introductie.
 - **Lees de resultaten van de nulmeting ter voorbereiding**, dit kan aanknopingspunten voor gesprek leveren.
 - **Warm de groep op met een speelse oefening**, zodat iedereen even de ruimte kan geven aan z'n gevoel en verwachtingen over wat jullie gaan doen.
 - Bijvoorbeeld: Laat iedereen kort opstaan om in te kunnen stappen in de tijdmachine. Voordat ze instappen vertellen ze 1) hoe ze zich vandaag voelen, en 2) wat ze van deze reis hopen op te steken. Als iedereen klaar is, is het 'tijd om te vertrekken'.
- **Start de workshop.** De stappen in de workshop wijzen zich vanzelf.
- **Bewaak de tijd.** In de workshop zitten timers om je hierbij te helpen.
- **Lees de teksten op het scherm hardop**, zodat de hele groep het verhaal kan volgen.
- **Gebruik de knoppen.** De knoppen activeren namelijk de timers.
- **Begeleid de korte groepsdiscussies.**
- Deelnemers maken zelf aantekeningen in hun toekomstkompas.
- Als workshopleider kan je zelf kiezen of je actief deelneemt aan de discussies, of dat je je opstelt als neutrale gespreksleider.

De Nulmeting — Als workshopleider krijg je verschillende nulmeting resultaten van de deelnemers opgestuurd. Neem deze ter voorbereiding door. Noteer wat je opvalt en wat de stemming is. De workshop bevat een kort gesprek en reflectie op de nulmeting, je noties kunnen je helpen met het gesprek mocht dit niet op gang komen.

Statement invoeren en delen – De workshop sluit af met de formulering van het gezamenlijke statement van de groep. Dit wordt online ingevoerd. Door de e-mailadressen van de deelnemers in te voeren krijgt iedereen het statement per mail toegestuurd. Deze e-mailadressen worden slechts eenmalig gebruikt.

Het is ook mogelijk om het statement door te sturen naar de PO-Raad. Dit is niet verplicht. De PO-Raad vindt jullie reacties echter heel waardevol en hoort graag hoe jullie tegen digitalisering aankijken. Deze input wordt gebruikt om het beleid op digitalisering mede vorm te geven.

Vervolg stappen — Na het invullen en versturen van het statement krijg je een scherm met mogelijke vervolgstappen te zien. Deze vallen uiteen in de volgende categorieën. Het delen en gebruiken van de video's die je in de workshop hebt gezien. Concrete vervolgstappen voor jou organisatie. En verdiepende achtergrond informatie bij de onderwerpen die zijn aangesneden tijdens de workshop. Zie ook: <http://bloomworkshop.nl/dossier/>

Vocabulaire — In de workshop komen regelmatig wat termen voorbij die niet gemeengoed zijn in de onderwijswereld. Dit zijn termen uit de zakenwereld en ICT. Voor als dit verwarring of onzekerheid veroorzaakt, bij deze een kort woordenlijstje zodat je als workshopleider in elk geval weet waarover het gaat, en aanspreekpunt kan zijn met vragen hierover.

Start-up: Een beginnend (vaak technologie) bedrijf dat voornamelijk draait op investeringsgeld
Scale-up: Een succesvolle start-up die doorgroeit en zo'n groot mogelijk internationale markt wil veroveren.
Edutech: Afkorting en samentrekking van Educatieve Technologie, soms ook Edtech.
Durfkapitalist: Ook wel 'venture capitalist' iemand die veel geld in investeert in risicovolle ondernemingen.
CEO: Chief Executive Officer, of te wel de directeur van het bedrijf.
Futurooloog: Iemand die beroepsmatig en wetenschappelijk onderbouwd de toekomst onderzoekt.

Heel veel succes, plezier en inspiratie gewenst!